

5. møde

Fredag den 10. oktober 2008 kl. 10:00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om finansiel stabilitet.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 08.10.2008).

Kl. 10:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mødet er åbnet.

Kl. 10:00

Samtykke til behandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Den sag, der er opført på dagsordenen, kan kun med Folketingets samtykke behandles i dette møde. Dette skyldes, såvel at tillægsbetænkningen først er omdelt her til morgen, som at tredje behandling ikke må finde sted før 30 dage efter lovforslagets fremsættelse.

Udvalget med undtagelse af Enhedslisten indstiller, at der gives de nødvendige dispensationer, og hvis ingen gør indsigelse herimod, be-
tragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om finansiel stabilitet.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 08.10.2008).

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Da vi her har at gøre med et af de vigtigste forslag i nyere tid, i hvert fald på det økonomiske område, synes jeg, det er passende, at vi her ved tredjebehandlingen får gjort endelig status over, hvordan vi betragter situationen.

Jeg vil starte med at kvittere Økonomi- og Erhvervsministeriet og dets medarbejdere for den store indsats, der har været lagt i denne proces, ikke mindst i forbindelse med andenbehandlingen i går. Der var mange spørgsmål, og der kom hurtige svar, så i hvert fald på mine vegne vil jeg sige tak for det. Jeg skal også sige, at for Venstres vedkommende – det kommer jo ikke som nogen overraskelse – støtter vi selvfølgelig det samlede forslag og også de ændringsforslag, der er stillet af ministeren. De fleste af dem er af teknisk karakter, men der er også et enkelt eller to af lidt mere materiel betydning, bl.a. det forbud, der nu bliver indført med ændringsforslaget om forbud mod den såkaldte short selling, altså en form for spekulation i faldende aktiekurser. Vi har set andre steder rundt omkring i verden, at det er et forbud, der allerede er indført, og regeringen har vurderet, at det også er nødvendigt at indføre forbuddet i Danmark, og den vurdering er vi enige i i Venstre.

Vi har også noteret os bemærkningerne i betænkningen fra de forskellige partier, som har markeret forskellige synspunkter ud over det fælles betænkingsbidrag, og som de partier, der står bag aftalen, bakker op om. Jeg noterer mig bl.a., at man fra Dansk Folkepartis side forventer et behov for en eventuel senere justering eller ændring af loven, bl.a. på grund af at det selvfølgelig er gået ret stærkt i forbindelse med behandlingen, og jeg skal også sige, at for Venstres vedkommende er vi da også parat til løbende at følge den udvikling, der sker, og sammen med forligspartierne parat til at kigge på, om der skulle være behov for efterfølgende at justere loven. Det er selvfølgelig så vigtigt, at vi ikke bare kan sige, at det her er nok, og så lader vi andre om resten. Det er klart, at der kan være behov for det efterfølgende. Jeg tror og håber det ikke, men tilsagnet skal i hvert fald gives.

For Venstres vedkommende er vores bemærkninger i den samlede indstilling selvfølgelig som i den samlede indstilling fra partierne. Vi mener, det er helt afgørende, at vi nu får stemt lovforslaget igennem, så der skabes den ro og den stabilitet, som så mange på det finansielle marked efterspørger. Jeg noterer mig også, som jeg også noterede mig ved førstebehandlingen, at sektoren har været aktiv medspiller i forløbet, og det vil jeg endnu en gang kvittere for. Jeg noterer mig også med tilfredshed de opstramninger, der ligger med hensyn til at drive bankvirksomhed i Danmark, så man får en lidt mere ydmyg tilgang til det, både ...

Kl. 10:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg vil gerne bede om mere ro i salen.

Værsgo.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Ja tak. Jeg tror, det har været nødvendigt med en lidt mere ydmyg tilgang til det at drive bankvirksomhed i Danmark, i hvert fald i visse tilfælde. Det lægges der op til med bl.a. indførelsen af forbuddet i 2-års-perioden mod de såkaldte aktieoptionsprogrammer, forbuddet mod udbyttebetaling, så sektoren kan konsolidere sig lidt bedre, og endelig de styrkede ressourcer, som Finanstilsynet nu får, så de også får en endnu bedre mulighed for at følge sektoren og den udvikling, som sker der.

Det skulle være bemærkningerne, og Venstre støtter selvfølgelig både ændringsforslagene og det samlede lovforslag.

Kl. 10:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

En kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 10:04

Frank Aaen (EL):

Når nu Venstres ordfører siger, at der er blevet lavet opstramninger med den her lov, hvad er det så for nogle opstramninger, der er lavet?

Så vidt jeg kan se, er systemet jo fuldstændig uændret. Det er da rigtigt nok, at man siger, at nu må der ikke betales udbytte de næste par år, men der er jo ingen udbytter; alle pengene er jo tabt. Det er jo en gratis omgang. Lidt mere finanstilsyn, siger man, men Finanstilsynet har jo ikke lavet andet end at gå og kigge på de her banker og se krisen udvikle sig uden at kunne gøre noget.

Det, der jo ligger fast, er, at man bare kan fortsætte med den der globale spekulation, som har

tvunget hele verden ud i en enorm krise. Hvad havde Venstre tænkt sig at gøre ved det? Er der noget som helst i det, Venstre i dag står for, som begrænser, at spekulationen bare kører videre?

Kl. 10:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:05

Jacob Jensen (V):

Jeg er klar over hr. Frank Aaens synspunkt i forhold til kapitalens frie bevægelighed, og at man fra Enhedslistens side gerne vil lægge en begrænsning og en afgift på, at kapitalen faktisk kan flyde over grænsen og derhen, hvor der er et behov for den. Og det undrer mig, for det, der faktisk er tale om med det her lovforslag, er, at vi sikrer den ro og den stabilitet, som gør, at helt almindelige danskere får en mulighed for at få boliglån, at få billån og få finansieret de ting, som nu engang skal finansieres. Det er faktisk det, der er hele grundtanken med forslaget.

Ud over det, at vi lægger stabiliteten i selve likviditetstildelingen, ligger der så også et forbud mod aktieoptioner, sådan at der, som hr. Frank Aaen også tidligere var inde på, ikke kan gives nogle helt eksorbitant store aflønninger til ledelse og dermed tages nogle ekstraordinært store risici, som kan være til skade for helt almindelige danskere. Og så er der konsolideringen i forhold til udbyttebetaling og en lang række andre ting, så opstramningerne er der, men stabiliteten og roen er det helt afgørende, vil jeg sige til hr. Frank Aaen.

Kl. 10:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:06

Frank Aaen (EL):

De her indgreb mod aktieoptioner er jeg enig i, for det er jo virkelig grådighedens instrument, at man siger til en direktør: Kan du lige spekulere kursen op, så får du en ekstra stor milliongevinst. 2 år er det suspenderet; det er jo ikke engang fjernet. Og det forklarer jo ikke, at en stor bank som Danske Bank, som ikke har aktieoptioner, er en af dem, der er kommet ud i den største krise.

Så jeg mener, at der tales udenom. Og derfor vil jeg også sige, at der jo ikke er noget i det, der er lagt frem her, som forhindrer, at der kommer en ny krise. Og når hr. Jacob Jensen siger, at det her skaber ro, er det enkle spørgsmål, jeg har: Har det skabt ro? Har Venstres ordfører kigget på Ritzau her til morgen? Har det skabt ro? Nej,

kurserne styrtdykker jo fortsat, og derfor viser det jo bare, at det, man står her og siger med, at formålet er at skabe ro, ikke har noget som helst på sig. Det skaber mere uro.

Kl. 10:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:07

Jacob Jensen (V):

Jo, men nu er det jo ikke sådan, at fordi aktiekurserne falder, betyder det, at der ikke kommer en effekt. Nu skal vi jo først lige – forhåbentlig her om øjeblik – få vedtaget pakken. Det er jo det første skridt på vejen. Og det er jo faktisk derfor, at vi fra regeringens side har insisteret på, med velvillighed fra flere andre partier i Folketinget – og tak for det i øvrigt – at det kunne komme igennem i den her hastebehandling. Det er netop for at signalere til udlandet, at selv om vi har en mindretalsregering, kan vi faktisk godt indgå bindende aftaler med et flertal i det danske Folketing. Så det er derfor, vi gør det, som vi gør i dag, vil jeg sige til hr. Frank Aaen.

Så vil jeg sige til det med, at det ikke skulle skabe ro, og at det ikke skulle skabe stabilitet, at vi jo allerede har set, at lånemarkederne nu begynder at åbne op igen. Og det er jo det første skridt på vejen til, at vi faktisk får gang i den aktivitet, som vi har set være stort set frosset ned i den seneste tid. Det, at man kan få likviditet til helt sunde, almindelige projekter, er det første skridt i retning af, at vi nu får skabt den aktivitet og den ro og den tryghed omkring det finansielle marked, som er så afgørende for, ikke kun at bankerne kan overleve, men også at helt almindelige mennesker kan beholde deres job, og at vi får den skatteindtægt, som skal til for at betale det velfærdssamfund, som vi jo alle sammen ønsker skal bevares og udbygges.

Kl. 10:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Venstres ordfører. Så er det ordføreren fra Socialdemokraterne, hr. Morten Bødskov.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Tak for det. Jeg vil også fra Socialdemokraternes side starte med at takke folkene i Økonomi- og Erhvervsministeriet og selvfølgelig også ministeren for et godt samarbejde. Et samarbejde kan jo godt være godt, selv om det trækker længe ud, og det gjorde det jo rent faktisk i går. Vi var nogle, der var færdige herinde klokken kvart over to her til morgen.

Jeg vil gerne starte med at understrege, at set med socialdemokratiske øjne er det selvfølgelig en uhyre alvorlig situation, vi står i, og vi ser både hastebehandlingen og indholdet af det her lovforslag som absolut afgørende. For Socialdemokraterne har der været tre meget væsentlige indgange til løsningen på den aktuelle situation og til, hvordan vi angriber og ikke mindst forebygger kommende lignende situationer.

For det første har det været meget vigtigt for os, at sektoren ændrer adfærd, at sektoren går forrest i løsningen af de problemer, som skabes i den finansielle sektor, og at den tager et større eget ansvar, så det ikke er skatteyderne, der skal stå først i rækken, når regningen for finansiell ustabilitet og helt urimelig adfærd skal betales.

Det har for det andet også været vigtigt for os at få gjort op med det, vi har kaldt grådighedens akse, og at vi har fået stoppet for brugen af aktieoptioner, og vi ser i det videre arbejde frem til, at vi kommer til at diskutere, hvordan vi kan begrænse dette yderligere – ikke bare aktieoptionerne, men også de andre variable lønandele, som ledelserne i den finansielle sektor har i dag.

Dernæst og for det tredje har det været helt afgørende for Socialdemokraternes deltagelse i det her arbejde, at der sker en styrkelse af Finanstilsynet. Det kommer med det her lovforslag. Vi får en *betydelig* styrkelse af kontrollen med den finansielle sektor, ikke bare i den rammeaftale, der ligger her for de næste 2 år, men også, som man kan se, i den politiske aftale, hvor der er udstukket retningslinjer for, hvordan vi skal udvikle Finanstilsynets videre kontrol med sektoren i årene, der kommer.

Vi støtter selvsagt op om lovforslaget, og vi støtter de ændringsforslag til lovforslaget, der er stillet af ministeren. Men vi vil nok en gang understrege, at det selvfølgelig nu er uhyre vigtigt, at det her forslag bliver vedtaget. Omvendt er det også vigtigt, at regeringen er meget opmærksom på de negative konsekvenser, som finansiell uro vil få for væksten og beskæftigelsen i Danmark, og ikke ser bort fra det, men selvfølgelig også varetager de hensyn i sin generelle politik.

Socialdemokraterne støtter lovforslaget. Vi er tilfredse med de opstramninger, der er sket i sektoren, og vi ser frem til det videre arbejde i forligskredsen med at få lagt yderligere bånd på brugen af aktieoptioner og salget af egne aktier og en yderligere styrkelse af kontrollen med sektoren. Og så håber vi på, at den her pakke kan være et solidt bidrag til, at vi kan få skabt finan-

siel stabilitet i Danmark, således at helt almindelige pensionister, familier og andre kan leve trygt og ikke skal være nervøse for at tænde for radioavisen om morgenen, være nervøse for deres pensionsopsparinger og være nervøse for deres velfærd og deres job. Det er grundlæggende det, det her handler om, og det er også derfor, at Socialdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 10:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 10:12

Frank Aaen (EL):

Når der er en krise som den, vi har i øjeblikket, skal man passe meget på, at man ikke skræmmer folk unødigt. Det er jo sådan, at de regler, vi har i dag, beskytter alle almindelige opsparinger op til 300.000 kr. De beskytter enhver pensionsopsparing; de beskytter enhver børneopsparing; de beskytter enhver opsparing til at starte erhverv; alle mulige af den slags forskellige konti er allerede beskyttet. Så skal man ikke stå heroppe og antyde, at almindelige mennesker lige pludselig står i fare for at miste deres penge. Det synes jeg er meget forkert.

Det her er jo lapper – kan vi ikke blive enige om det? – det er jo ikke andet. Det grundlæggende system fortsætter, og jeg lagde mærke til, at da vi i sin tid stemte om EU's indre marked, hvor vi skulle have indført bl.a. fri bevægelighed for kapitalmarkederne, sagde Socialdemokratiet, at det var de imod, for det er liberalisme, som bare gør, at spekulanterne får fuldstændig fri ret til at gøre, som de vil, og buldre derudad til stor skade for samfundet.

Så jeg vil gerne spørge hr. Morten Bødskov: Har Socialdemokratiet glemt den modstand, de dengang havde mod de frie kapitalbevægelser? Er man blevet forelsket i liberalismens frie kapitalbevægelser, eller er man indstillet på f.eks. sammen med Enhedslisten at sige, at det her problem kun kan løses, hvis vi griber ind over for de frie kapitalbevægelser?

Kl. 10:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Bødskov:

Kl. 10:14

Morten Bødskov (S):

Jeg tror, at det er gået op for alle, at Enhedslisten har et fundamentalt anderledes syn på mekanismerne på kapitalmarkederne end det brede flertal i det her Folketing. Det er helt fair. Sådan skal det selvfølgelig også være, og det er grundlaget

for en god diskussion. Men når man står og skylder Socialdemokraterne i skoene, at vi ikke er klar til at lave indgreb over for det frie marked, så har man ikke læst den socialdemokratiske ideologi eller historie godt nok er.

Alvoren i det her skal ikke overskygges af den diskussion. Det, vi siger, er, at når vi taler om almindelige familiers, pensionisters og opspareres nervøsit for velfærden, for jobbet osv., handler det jo bl.a. også om de afledte effekter. Det er derfor, jeg må indrømme, at jeg har utrolig svært ved at forstå, hvorfor Enhedslisten ikke støtter det her forslag. Hvis det her ikke bliver gennemført, tror jeg faktisk – selv set med hr. Frank Aaens øjne – at alternativet kunne være meget værre. Det er det, vi er nervøse for. Det er derfor, der er behov for en pakke, som kan sikre finansiell stabilitet, således at de afledte effekter af det her ikke får voldsomme negative konsekvenser for samfundets videre udviklingsmuligheder.

Kl. 10:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:15

Frank Aaen (EL):

Vi er jo enige om bekymringen for de effekter, det har på almindelige mennesker. Det har vi jo faktisk sagt hele vejen igennem den her krise, og vi var det eneste parti, der i går fremsatte en lang række forslag til, hvordan man kunne hjælpe almindelige mennesker, altså dem, der bare har brug for at have en bankkonto, et boliglån, som har brug for, at der er lidt ro om deres dagligdag. Men det her forslag har jo kun én virkelig stor effekt. Det er, at spekulanterne kan være sikre på at få deres penge tilbage. Den, der har skudt 2 mia. kr. ind i Roskilde Bank, har garanti for at få pengene tilbage, ikke bare de penge, som de har skudt ind for at tjene penge, men også den rente, de har fået lovning på. Det er derfor, at jeg igen spørger Socialdemokratiet: Er man virkelig tilfreds med at lave en redningsplan, der primært er en garanti for spekulanter og dem, der har milliarder, eller er man indstillet på, at det her kun kan løses ved, at man begrænser de frie kapitalbevægelser, som er årsagen til den her krise? Det er da et meget simpelt spørgsmål. Skal vi bare pumpe systemet op, eller skal vi lave det om?

Kl. 10:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 10:16

Morten Bødskov (S):

Socialdemokraternes synspunkt er, at hovedformålet med den her pakke er at sikre – som der står i lovforslaget – finansiel stabilitet. Det gør vi ved at finde den rette balance, i forhold til at sektoren tager et større egetansvar, dels for at konsolidere sig selv, få ryddet op i sektoren, tage et større egetansvar, hvis det går galt nu og ikke mindst også i fremtiden, dels for at styrke kontrollen af sektoren og få sat en blokade ind over for nogle af de sådan mere urimelige adfærdsmønstre, som vi har set i sektoren.

Så vil jeg gerne anholde det synspunkt, at blot fordi man har mange penge, så er man spekulant. Man kan jo altså godt opføre sig ordentligt og hæderligt, selv om man har mange penge, og det er langt det største flertal i det her land da heldigvis eksempel på. Men hr. Frank Aaen forbigår jo hver eneste gang, at alternativet til det her jo ikke er nul. Alternativet kan meget vel være betydelig usikkerhed for almindelige familier og pensionister om jobbet og velfærd i fremtiden. Og så handler det jo også om, at almindelige mennesker og almindelige familier, når de skal låne til bilen, når de skal låne til huset, eller hvad de ellers har af ærinder i deres pengeinstitutter, kan de føle en sikkerhed og tryghed fremover. Det er også det, der er målsætningen med det her lovforslag, og den sikkerhed og tryghed vil Socialdemokraterne hjertens gerne give dem ikke mindst i den nuværende situation, og derfor støtter vi selvsagt lovforslaget.

Kl. 10:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til socialdemokraternes ordfører. Så er det ordføreren fra Dansk Folkeparti, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal allerførst sige, at Dansk Folkeparti stemmer for lovforslaget. Det har vi tilkendegivet hele vejen igennem, og vi gør det, fordi vi mener, det er en nødvendighed – ligesom det var, da vi sad i søndags og forhandlede den aftale, der ligger bag ved det her lovforslag. Det er en nødvendighed for at give en rimelig tryghed for borgerne, så vi dog kan give vores bidrag til, at den finansielle ustabilitet bliver mindsket.

Det, der rent faktisk sker her, er jo, at den indskydergarantiordning, der i dag gælder for indskud op til 300.000 kr., reelt bliver ubegrænset,

så alle, der har penge stående i banken, med tryghed kan lade dem stå, for de ved, at de nu i yderste konsekvens har en statsgaranti i ryggen for deres indskud.

På trods af, at vi altså stemmer for loven, som vi selvfølgelig har tilkendegivet hele vejen igennem er en nødvendighed, vil jeg godt sige, at vi føler os noget presset til at stemme for loven i dag. Vi har haft et forløb det sidste døgn, der giver anledning til at frygte, at der er dele af den her lovgivning, der ikke er så nøjagtig, som vi kunne tænke os. Vi er stillet i den situation, at fordi det var meldt ud i forgårs, at vi færdigbehandlede det her lovforslag i dag, er vi blevet nødt til at stemme for forslaget, for hvis vi ikke gør det, vil de finansielle markeder tro, at det er, fordi der ikke er politisk opbakning til den her redningspakke. Derfor vil problemerne forværres, hvis vi ikke stemmer lovpakken igennem i dag, og derfor gør vi det, men ikke uden, at vi bemærker her ved tredjebehandlingen, at forløbet det sidste døgn omkring den her lovpakke ikke har været tilfredsstillende.

Vi havde en meget stor åbningsdebat i går, som selvfølgelig også krævede vores opmærksomhed og krævede vores engagement, og det var i kanten af den åbningsdebat, vi så lige skulle sørge for, at det her lovforslag i et og alt var i orden.

Vi har oplevet en proces, hvor ministeriet selv er kommet med 18 ændringsforslag til et lovforslag, vi så første gang i forgårs. En del af de ændringsforslag kom meget sent i aftes – vel i virkeligheden også i den begyndende nat – og resulterede i en andenbehandling i nat kl. 01.30, og nu tredjebehandler vi så her kl. 10.00.

Jeg vil også gerne her og nu understrege, at vi i betænkningensbidraget til andenbehandlingen i går har skrevet, at vi vurderer, at det kan blive nødvendigt efterfølgende at rette i lovgivningen. Jeg vil lige nævne tre punkter, hvor vi vurderer, at det kan blive nødvendigt i hvert fald at følge ekstra skarpt, hvad der kommer til at foregå.

Det er jo således, at den aftale, som vi i virkeligheden indgik i søndags, gik ud på, at de banker, der ønskede at være en del af det her regime, den her garantiordning, kunne være det. Hvis nye banker kom til, kunne de ikke efterfølgende komme med i ordningen. Det er nu blevet til, at det kan de godt; ministeriet siger, at EU kræver det, for ellers er det et brud på den frie etableringsret i forhold til banker.

Det betyder også, at vi skal være særdeles opmærksomme på, at de nye institutter, der melder sig ind i ordningen undervejs i de 2 år, hvor staten udstrækker en garanti, ikke kommer her til landet for at spekulere i at have en statsgaranti i ryggen. Det kræver en helt særlig årvågenhed fra Finanstilsynet, som skal behandle de her ting. Vi har selvfølgelig dyrket det i behandlingen af forslaget og kan se, at der er taget forskellige skridt, og vi håber virkelig, det er et af de steder, hvor ministeriet vil sikre, at man er meget, meget krævende, med hensyn til hvad man kræver af nye institutter; at det er en forretningsplan, man kræver, for at se, om de reelt kommer med gode hensigter osv. osv. Det er, punkt et, meget vigtigt.

Kl. 10:22

Det næste, jeg vil nævne, er, at hvis man er med i ordningen og misbruger reglerne, altså spekulerer i statskassen, skal man kunne smides ud af ordningen. Det fremgår også af loven. Der er det altså vigtigt, at man er meget, meget skarp på at følge tæt, hvem der i givet fald begår et sådant misbrug, så de så tidligt som muligt ekskluderes fra ordningen. Ellers vil det jo betyde, at statskassen i yderste konsekvens – vi håber ikke, det kommer til at ske, men risikoen er der jo – i virkeligheden dækker nogle ublu forretninger, og det er ikke Dansk Folkepartis ønske med den her lov.

Endelig vil jeg nævne en problemstilling, vi har rejst, nemlig den risiko for konkurrenceforvridning, der er mellem en banksektor, der også udbyder lån til vores boligmarked, og så vores realkreditsektor. Vi har i Danmark et af verdens bedste belåningssystemer for fast ejendom i forbindelse med realkredit. Vi ser meget nødt, at bankerne med en statsgaranti ryggen i virkeligheden sætter sig på en større del af markedet til ugunst for realkredit, alene fordi vi går ind og giver bankerne en statsgaranti, men ikke giver realkredit en statsgaranti. Der fremgår det også, at man skal være meget årvågen og påse, at bankerne ikke udnytter den her situation. SDO-lånene er jo ikke omfattet, men det er de prioritetslån, som bankerne også bruger til at finansiere fast ejendom.

Vi har noteret os, at ministeren vil føre en meget tæt dialog med det private beredskab om at sikre, at bankerne ikke på nogen måde misbruger ordningen her til at lave konkurrenceforvridning med realkredit. Vi har så bedt om, at Realkreditrådet og realkreditsektoren i det hele taget bliver inddraget i de drøftelser og

vurderinger, så de er med til at påse, at den konkurrenceforvridning ikke sker, og kan være med til at råbe op, hvis de mener, at det alligevel sker.

Der vil jeg gerne kvittere for, at ministeren på spørgsmål 54, som vi stillede sent i aftes, svarer, at ministeren er positiv over for at inddrage synspunkter fra Realkreditrådet og Realkreditforeningen i forbindelse hermed. Jeg tager det som udtryk for, at man ikke bare er positiv over for det, men at man gør det, og at man så selvfølgelig diskuterer det med det private beredskab, som man har aftale med. Men på lige præcis det her punkt med risikoen for konkurrenceforvridning i forhold til realkredit inddrages realkredit selv meget aktivt i spørgsmålet og overvågningen af det, så de kan være med til at råbe op over for os, hvis de vurderer, at udviklingen kører den gale vej.

Det var vores kritikpunkter, og når det så er sagt, skal det selvfølgelig ikke overskygge, at vi stemmer for lovforslaget, fordi vi finder, at det er en nødvendighed, for alternativet er ikke til stede. Vi skal give den enkelte dansker den tryghed, det er, at de indeståender, man har i banksektoren, er sikret; at der ikke er nogen som helst tanker om, at man som borger skal spekulere i, om man har mere eller mindre end 300.000 kr. stående på bankbogen og skal gå ned og trække penge ud og sætte dem i andre pengeinstitutter; at man ved, at de indskud, man har, er omfattet af den her garantiordning og derfor er sikrede. Vi håber så med det, at vi har givet vores lille bidrag til, at der forhåbentlig kan komme mere ro på det finansielle marked.

Kl. 10:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Socialistisk Folkeparti, hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Det var hårdt arbejde i går, det var en lang dag for os i udvalget og også for folk i ministeriet, som skulle svare på mange spørgsmål. De havde travlt, men vi blev klar til at vedtage den her lov, og det har været vigtigt for SF; at det kunne ske hurtigt, så vi kan få sikret tilliden til den finansielle stabilitet i Danmark. SF støtter fortsat loven og støttede også de ændringsforslag, der blev vedtaget ved andenbehandlingen.

Der er 3.000 milliarder kroner i indeståender i de danske banker. De 45 pct. af dem er fra udenlandske investorer. Det er skræmmende tal, men det viser også, hvor afgørende det er, at vi ved-

tager loven, for hvis der ikke er finansiel stabilitet, hvis der ikke er tillid til den danske finansielle sektor, så er det de udenlandske indskydere, der som de første vil trække deres penge ud og bringe den finansielle stabilitet i Danmark fuldstændig ud af kurs, og det vil lede til øget arbejdsløshed og afmatning osv. Her er vi lidt psykologer for det internationale finansmarked. Det er essensen af denne lov.

Jeg har lyst til igen at bemærke og ærgre mig over, at SF ikke er lukket ind i det forlig, som står bag den politiske aftale, der er udgangspunktet for loven her. I en ustabil tid som nu bør der sikres så brede forlig som muligt. SF viste allerede for 14 dage siden, at vi er villige til at gennemføre forslag, der ligger fuldstændig på linje med dem, som er i loven nu, og SF har vist både i Roskildebanksagen og i Vardebanksagen fra 1993, at vi er klar, når en bankkrise som den her skal håndteres.

Det vigtigste er naturligvis, at loven nu bliver vedtaget, men hvorfor Folketingets fjerdestørste parti skulle holdes uden for forligskredsen, synes jeg stadig er uforståeligt, ikke mindst i lyset af den meget konstruktive behandling og den gode forståelse, jeg synes, der var partierne imellem i det sidste døgnns arbejde med lovforslaget, et lovforslag, der altså giver styrket tilsyn. Det er slut med optioner og salg af egne aktier fra bankerne, indskyderne sikres, og bankerne kommer til at tage et medansvar.

Undervejs i behandlingen er der sket flere forbedringer og præciseringer efter vores mening. Forbuddet mod short-selling er nævnt, det er positivt. Vi kunne overveje at gøre det permanent. SF har udtrykt særlig støtte til det styrkede tilsyn fra Finanstilsynet, og vi er villige til at øge ressourcerne hos Finanstilsynet yderligere, hvis det er nødvendigt, for der er en risiko for misbrug af ordningen, hvis ikke tilsynet og kontrollen med de banker, som kommer under garantiordningen, er stærk nok. Reglerne om eventuel udelukkelse af ordningen skal håndhæves stramt, og der skal være stærkt opsyn i døråbningen, hvorigenem nye banker kan komme ind under garantiordningen efter fristens udløb den 13. oktober.

Vi støtter varmt den tilkendegivelse, ministeren kom med, om, at Realkreditrådet vil blive inddraget i opsynet med, at banker ikke misbruger garantiordningen. Den her lov skal ikke føre til en ringere konkurrencestilling for realkreditforeningerne.

Det har også været vigtigt at få præciseret, at kommunerne bliver kompenseret for det tab af skatteindtægter, som følger af bankernes fradrag for indbetalingerne til garantifonden. Nu gør vi vores til at skærme Danmark mod finanskrisen nu og her, men diskussionen stopper selvfølgelig ikke her. Der er stadig det, der bliver kaldt det internationale spor, forebyggelsen af, at der opstår flere kriser, hvorefter vi skal have stærkere rammer for finansmarkederne, øget regulering, større gennemsigtighed, bl.a. gennem et opgør med de finansielle slyngelstater, der hjælper banker med at holde informationer væk fra markedet, hvilket skaber mere ustabilitet på markedet.

Men alt i alt kan vi støtte lovforslaget og kvitterer for den behandling, der har været det seneste døgn. Vi beder regeringen om at overveje en ekstra gang, om ikke der også var plads til Folketingets fjerdestørste parti i forligskredsen bag det.

Kl. 10:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 10:29

Frank Aaen (EL):

Det er jo altid svært at få en kurv. Når man nu byder sig til og gerne vil være med, så er det selvfølgelig ærgerligt, at man bare bliver vippet af brættet. Det forstår jeg godt. Det, jeg ikke helt har forstået endnu, er, hvilken forskel det ville have gjort, hvis SF havde været med i det her forlig. Jeg kan ikke lige høre det, men jeg er bare glad for, at SF ikke er det. Man er ked af, at man ikke er med i forliget, men jeg kan ikke rigtig høre, hvilken forskel det skulle have gjort for danskerne, om forliget var blevet anderledes og bedre. Det er mit første spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Er SF og Erhedslisten ikke stadig væk – det har vi været hidtil – enige om, at det grundlæggende problem, vi har med de finansielle kriser, er kapitalens frie bevægelighed? Og hvor ligger SF's forslag til, at vi nu må have begrænset kapitalens frie bevægelighed, for det er den eneste mulige løsning, der er for at undgå, at vi ikke bare går over til den næste krise? De to spørgsmål vil jeg gerne have svar på.

Kl. 10:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:30

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes, at de mange spørgsmål og kritikpunkter, der kommer fra hr. Frank Aaen, tyder på en vis bitterhed, og det synes jeg ikke han har grund til at have, for finanskrisen viser jo lige præcis, at liberalismen ikke kan fungere utøjlet. Det er det her beviset på. At deregulering af finanssektoren giver frit spil til grådigheden har vi fået bekræftet, og derfor bør hr. Frank Aaen egentlig være glad. Men hr. Frank Aaen blander altså tingene sammen, når han mener, at vi med det her lovforslag skal lave om på kapitalens fri bevægelighed i EU, WTO og alle mulige andre steder. Det er ikke det, det her lovforslag handler om. Det handler om at sikre finansiel stabilitet her og nu i Danmark og tillid til den danske banksektor. Det er det, vi gør. Vi sørger for, at indskyderne ikke trækker deres penge ud af landet, så der bliver færre investeringer og øget arbejdsløshed osv.

Derfor kan det da undre, at hr. Frank Aaen og Enhedslisten ikke vil være med i det her forslag. Hvilke forskelle ville det have gjort? Jamen forligskredsen fortsætter jo efter vedtagelsen her med at se, om tilsynet er stærkt nok, og der ville vi da f.eks. have presset på, for at tilsynet blev skærpet yderligere i de kommende år. Det er eksempler på, at vi kunne være gået ind og have været med til at sikre en endnu mere styrket regulering af finanssektoren.

Men jeg er enig med hr. Frank Aaen i, at der er brug for yderligere tiltag. Det sker bare ikke med lovforslaget her.

Kl. 10:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:32

Frank Aaen (EL):

Nej, det er helt forkert. Jeg ved godt, der er nogle, der tror, at socialister har den opfattelse, at jo værre det går under kapitalismen, jo bedre er det. Ja, hvis det kun var spekulanterne, der led skade, så ville vi være evigt glade, men det er det jo ikke. Det er jo almindelige mennesker, der rammes, så derfor er vi ikke glade, derfor synes vi, det er noget, der skal gribes ind over for. Det er derfor, vi siger, at det jo ikke kan nytte noget bare at slutte sig til koret bag landets økonomi- og erhvervsminister, slutte sig til koret bag VKO, som jo bare er så glade for de her frie kapitalbevægelser, som vi med sikkerhed ved vil føre til den næste krise.

Derfor er der brug for, at der er en venstrefløj, der siger, at det jo ikke nytter noget bare at blive ved med at støtte de her lovgivninger. De skal angribes direkte, og i det omfang vi ikke kan angribe dem direkte, fordi det er svært, fordi der er EU og alt muligt andet, skal vi fokusere på, hvordan vi kan hjælpe de mennesker, der er kommet i klemme, i stedet for at hjælpe de spekulanter, der er kommet i klemme. Det er det, der er vores pointe i hele den her debat, og derfor vil jeg også spørge, om det helt ærligt gør nogen forskel, at man måske kan være med til at diskutere den næste lap, når det, der er brug for, er at få lavet hele systemet om.

Kl. 10:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:33

Jesper Petersen (SF):

Jeg deler den bekymring, hr. Frank Aaen kommer med på almindelige menneskers vegne, når der er en finanskriser som den her, og derfor kan det faktisk undre mig, at hr. Frank Aaen ikke vil være med til lovforslaget, fordi det jo her og nu handler om at sikre finansiel stabilitet, og at krisen i Danmark ikke forværres og går mere ud over de almindelige mennesker, som kan rammes af en krise som den her. Derfor forstår ikke, at hr. Frank Aaen vil gøre det til fnidder.

Almindelige mennesker rammes, og de vil rammes endnu hårdere, hvis ikke der var et bredt flertal bag en lov som den her. Det gælder om at sikre så bredt et flertal som muligt, at vise de internationale finansmarkeder fuldstændig utvetydigt, at der i Danmark er finansiel stabilitet, og at i Danmark står staten bag for at sikre, at man her med tryghed kan gøre sine indskud. Det betyder, at der fortsat vil være investeringer i Danmark, og at vi ikke får en øget arbejdsløshed i lige så høj grad, som vi kunne have fået, hvis ikke der var en utvetydig opbakning til at sikre finansiel stabilitet med lovforslaget her.

Hr. Frank Aaen hørte min tilkendegivelse og holdning til at øge den internationale regulering af finansmarkederne og øge gennemsigtigheden. Der skal lægges flere bånd på de frie kapitalbevægelser, det er vi enige om, men det er ikke det, der er i lovforslaget her. Hr. Frank Aaen har demonstreret, at han er i opposition til det bestående system, og det er fint, men loven her handler altså om at sikre finansiel stabilitet her og nu, og det medvirker SF gerne til, fordi det handler om at beskytte almindelige mennesker mod finanskrisen i Danmark nu.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Socialistisk Folkepartis ordfører. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Helveg Petersen.

(Ordfører)

Kl. 10:35

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg skal i al korthed sige, at Det Radikale Venstre selvfølgelig støtter lovforslaget, vi støtter de ændringsforslag, som er på banen her. Vi finder, at der er tale om en afbalanceret pakke, hvor vi på den ene side stiller nogle krav til sektoren, der bidrager til løsning af problemerne, og på den anden side indfører nogle skærpede krav og reguleringer fra det offentliges side. Så vi synes samlet set, at det er en fornuftig og afbalanceret løsning. Vi kan forstå, at det er en løsning, som også tjener til inspiration andre steder rundt omkring i verden i øjeblikket, og det gør alt sammen, at vi kan stemme for forslagene, som de ligger her.

Vi synes faktisk, at det har været en god proces, at der har været vist stor fleksibilitet fra ministeriets side, fra embedsmænd, fra administrationen her i huset, og det har gjort, at vi har kunnet arbejde flittigt og sent med pakken her. Derfor er jeg også nødt til at sige, at det falder mig en smule for brystet, når vi eksempelvis fra Dansk Folkeparti hører, at det har været et problem, at det skulle hastes igennem. Vi synes, at styrken ved forslaget her sådan set er, at Folketinget står samlet – med al respekt for Enhedslisten – om her at sende et kraftigt signal til markederne om, at vi nu gennemfører en afbalanceret pakke, der gerne skulle skabe noget mere tryk. Og så skylder vi vel også hinanden at stå på mål for den her samlede pakke, som indføres her. Vi synes fra Det Radikale Venstres side, at det er vigtigt at sige, at man ikke lægger afstand til processen efterfølgende, men faktisk står på mål for resultatet her.

Vi har så i øvrigt anført i betænkningen, at vi for vores vedkommende finder, at udviklingen understreger vigtigheden af, at der føres en ansvarlig økonomisk politik i Danmark. Omverdenen kigger på os, vi kan se, der er pres på kronen, vi kan konstatere rentespænd i forhold til eurozonen, og det betyder alt sammen, at kravene til den økonomiske politik og disciplin er stigende, og det skal vi være virkelig opmærksomme på i Folketinget.

Men samlet set støtter vi lovforslaget, vi støtter ændringsforslagene, og ser frem til at kunne stemme om det.

Kl. 10:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Det Radikale Venstres ordfører. Og så er det Enhedslistens ordfører, hr. Frank Aaen, som ordfører.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Søndag nat så vi tv for at se finansministeren og økonomi- og erhvervsministeren glædestrålende fortælle om en aftale, de havde indgået, som ville løse krisen. Det viste sig så mandag morgen, at det gjorde den ikke. Det buldrede videre. Så kom man og sagde: Så er vi nok nødt til ikke bare at vise, at der er et flertal for et indgreb, men vi er også nødt til at få det vedtaget i Folketinget. Og så kom man i går og sagde, at man nu kører det igennem – og vi skal åbenbart vedtage det her i dag – og nu løses krisen. Nej, det ser det jo sådan set ikke ud til; det ser sådan set ud til, at det bare fortsætter derudad.

Det vil sige, at selv om man har set en krise udvikle sig over en meget lang periode, over et helt år – ingen har kunnet forestille sig, at det gik så dramatisk, som det er gået nu – så har vi altså igen som Folketing brugt en hel uge på ikke at gøre noget. For der er ikke noget, der tyder på, at det her er den medicin, der skal til.

Vi skal nu lige om lidt vedtage en statslig garanti for indskud i danske pengeinstitutter – og jeg håber da, at alle folketsmedlemmerne har is i maven – på 3.000 mia. kr.! Jeg tror ikke – det håber jeg i hvert fald ikke – at vi får brug for hele rammen, men rammen er på 3.000 mia. kr. Det er næsten halvandet års bruttonationalprodukt. Det er ca. 600.000 kr. pr. dansker, der lige om lidt laves en garanti for. Det er mange penge, synes jeg.

Er flertallet i Folketinget nu helt sikker på, at det er det, der kan redde landet? Eller skulle vi muligvis kigge lidt nærmere på det system, det har skabt krisen? For ifølge den debat, der lige har været mellem Socialdemokratiet og SF, er det systemet, der er problemet. Så skal vi jo ikke bare pumpe det op. Det sker jo nu, det bliver jo bare pumpet op: Der bliver bare pumpet nogle milliarder kroner ind i systemet, og så forventer man, at det kommer til at fungere bedre.

Kernen i det her er skabt af politikere her i Folketinget, for kernen er, at Venstre og De Konservative og andre liberalister har fået gennem-

trumfet, at vi bare skal have kapitalens frie bevægelighed, så bliver alle glade; og så bliver alle rige, på trods af at vi så ser, at kapitalens frie bevægelighed jo lige præcis er det, der skaber krise efter krise. For hvad er kernen i kapitalens frie bevægelighed? Kernen er jo, at pengene skal kunne flytte sig med lynets hast hen over grænserne mange gange om dagen, så man på den måde kan sørge for at få bare en lillebitte profit. Det har intet at gøre med, hvad der er brug for af penge for at finansiere den almindelige reale økonomi. Det har intet at gøre med, hvad der er brug for for at sikre, at erhvervslivet kan udvikle sig, for at sikre, at vi har tryghed ved vores opsparinger, og for at sikre, at vi har tryghed for, at hvis vi har brug for et lån, kan vi få lånet. Det her er kun et system, der er skabt til fordel for spekulanterne.

Det er jo derfor, det er så skrækkeligt, at man ikke på nogen måde adresserer kernen i problemet, nemlig at det er spekulanternes problem, og det er derfor, det er skrækkeligt, at staten med det her nu går ind og hjælper den stakkels mand, som skød 2 mia. kr. ind i en bank, og som var bange for at tabe dem, ved at sige: Rølig, rølig, vi skal nok garantere skatyderne, at du får alle dine penge igen plus renter. Jamen det er jo kun at opfordre den pågældende spekulant, der har milliarder af kroner, til igen at sige: Nå, det var godt, så kan jeg røligt tage en tur mere på rouletten – og dermed har vi allerede skabt indledningen til næste krise.

Det er nødvendigt, at vi i stedet for bare at pumpe systemet op og fortsætte, som det er – og lave lidt mere kontrol, regulere lidt i noget af det, der skaber den mest ekstreme grådighed – er nødt til at lave selve grådighedens system om. Det er jo det, der skal angribes; og det er det, vi har foreslået med de ting, vi er kommet med: Vi prøver at komme med forslag til – og det er jo helt fraværende i regeringens indsats – hvordan vi kan adressere de problemer, familier har, når de står foran at miste deres bolig. Hvad kan vi gøre, så de familier og mennesker, der er på vej til at miste deres arbejde eller har mistet deres arbejde, kan komme igennem krisen uden store tab? Vi må prøve at tage fat i almindelige menneskers problemer og løse dem i stedet for at løse spekulanternes problemer.

Kl. 10:42

Det er jo forskellen mellem flertallet i Folketinget og det, Enhedslisten står for, og jeg synes,

det er så afgørende vigtigt, at vi på den ene side holder fast i den principielle kritik af det system, der er, for det er det, der har skabt kriser, har skabt denne krise og vil skabe den næste krise, men på den anden side samtidig siger, at vi kører os om dem, der kommer i problemer. Dem vil vi gerne hjælpe, og så er det altså dybt godt, at tage alle milliarderne ud af statskassen og sende dem via spekulanterne og så tro, at de kommer almindelige mennesker til gode. Det gør de ikke. Når man på den måde, som der er lagt op til her, pumper milliarder ud i systemet, er det eneste, man sikrer, at spekulanterne får deres del, mens der stadig ikke er nogen som helst sikkerhed, men nærmest det modsatte, for, at vi kan regne med, at almindelige mennesker på nogen måde bliver hjulpet.

Det er derfor, vi har sagt, at i stedet for at hjælpe spekulanterne og give pengene til dem, vil vi meget hellere indføre nogle ting, der kan hjælpe de mennesker, der kommer i klemme. Når der er nedgang i byggeriet, som vi kan se der er, fordi spekulanterne er gået rabundus, jamen så lad os da renovere de skoler, som regeringen ikke mener der er råd til at renovere. Det er en måde at hjælpe økonomien på i stedet for det her. Når mennesker risikerer, at deres huse går på tvangsauktion, jamen lad os så hjælpe dem; så de kan blive boende, for det er dørligt for børnene, at de skal skifte skole og flytte væk fra deres kammerater. Og når boligmarkedet er så sygt, som det er, lad os så få bygget nogle flere almennyttige boliger i stedet for bare at hjælpe dem, der har spekuleret.

Det er jo det helt enkle, og det er jo interessant, at jeg hører alle sige det i den krise, vi står i. Selv statsministeren sagde forleden, at det er amoralsk; at de, der scorede gevinsten, da der var en gevinst, og puttede den i deres egne lommer i store mængder, nu kommer og siger, at tabet skal betales af skatyderne og andre. Det er jo amoralsk, og så er det bare, jeg spørger: Hvis man har den helt rigtige analyse, hvorfor kommer man så i dag og stemmer for et forslag, som bare gør det, man siger man er imod; nemlig sikrer, at spekulanterne, der står til at skulle tabe penge, nu får reddet deres penge? Det kan vi ikke være med til.

Kl. 10:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det ordføreren for Færøernes TF, fru Annita á Friðriksmørk.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Annita á Friðriksmørk (TF):

Som jeg sagde under debatten om finansloven, er Færøernes økonomi grundlæggende sund. Man da vi har en meget åben økonomi, holder vi selvfølgelig et skarpt øje med, hvad der sker ude i verden, for rentebevægelserne ude i verden når som regel før eller senere til Færøerne og påvirker vores økonomi. Så skal jeg også sige, at de færøske banker har en forholdsvis høj solvens og er forholdsvis velkonsoliderede, og de har efter at have tænkt sig om stillet sig positivt an over for at være med i denne pakke.

Men det, der har fået mig til at tage ordet, er specielt to ting. Først skal jeg oplyse, at hele dagen i går har det færøske Lagting debatteret denne pakke, og tidligt i nat stemte et enigt Lagting for at være med i pakken. Derfor kan jeg også være med og stemme for lovforslaget her i dag. Dernæst vil jeg gerne udtrykke ønske om, at man, når man fremsætter et sådant lovforslag, tager de politiske myndigheder både på Færøerne og i Grønland med i processen lidt tidligere, end man har gjort denne gang.

Færøerne, Grønland og Danmark har jo tre forskellige økonomier, selv om vi er i et såkaldt rigsfællesskab, og derfor kunne det være meget godt for økonomi- og erhvervsministeren, hvis hun havde myndighederne fra Færøerne og Grønland med i processen, så hun vidste mere om, hvad der er vigtigt for de to andre økonomier. Der har nok været nogle kontroverser her på det allerseneste, som kunne være stoppet, hvis Færøerne og Grønland havde været med lidt tidligere, så mit ønske er altså, at man, når man fremsætter et sådant forslag, tager de færøske og grønlandske politiske myndigheder med lidt tidligere i processen med udarbejdelsen.

Kl. 10:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til TF's ordfører, og så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 10:47

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede her ved tredjebehandlingen af lovforslaget med endnu en gang – nu var der jo ikke så mange i salen i nat – at takke Folketinget og Folketingets partier for den meget store velvillighed, man har udvist ved at hastebehandle dette lovforslag. Jeg synes, det viser, at Folketinget har udvist en meget stor grad af forståelse for såvel situationens alvor, hvad angår

de finansielle markeder, som nødvendigheden af, at både den aftale, der er indgået mellem staten og Det Private Beredskab, og den politiske aftale, der blev indgået søndag nat, kunne blive inkorporeret lovgivningsmæssigt og vedtaget, således at de finansielle markeder, også uden for landets grænser, kunne se, at aftalerne rent faktisk er udmøntet lovgivningsmæssigt. Så tusind tak for det.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at takke formanden for Erhvervsudvalget og Erhvervsudvalgets medlemmer og medarbejderne i Erhvervsudvalget for en meget, meget flot behandling af lovforslaget. Det har været en proces, der har været præget af, at der er blevet stillet rigtig mange spørgsmål. Jeg vil sige, at i forhold til hvor mange spørgsmål der gennemsnitligt bliver stillet til lovforslag her i salen, er vi langt over gennemsnittet med det her lovforslag.

Det har også været muligt at gennemføre et samråd, og der takker jeg meget både medarbejdere og Erhvervsudvalget for at have udvist en rigtig stor grad af fleksibilitet, så tingene kunne fungere. Vi har også stillet krav om, at medlemmerne faktisk skulle gennemlæse komplicerede problemstillinger og læse besvarelser inden for en meget kort tidsfrist, og det tager jeg simpelt hen hatten af for. Jeg synes, det er utrolig flot gået.

Jeg synes, det er vigtigt indledningsvis at understrege, at det, der har været afgørende for regeringen, har været at udvise ansvarlighed, rettidig omhu og en fasthed, når det gjaldt om at finde en dansk løsning på de problemer, som den finansielle krise stiller verden over for. I et marked, der er præget af uro og ustabilitet – og det fortsætter jo også, som vi kan se på dagens børser – er det meget vigtigt, at de ansvarlige politikere er med til at sikre tryghed for de rigtig mange mennesker her i landet, der har en bankkonto, som har en opsparing, og som er afhængige af at få adgang til en bankkonto og kunne hæve af deres løn og betale deres regninger. Det er meget vigtigt, at vi ved, at vores erhvervsvirksomheder har en mulighed for at kunne betale for de varer, som de køber ind, og i hele taget at kunne drive en fornuftig forretning. Der er pengeinstituttsektoren helt afgørende for, at et moderne samfund overhovedet fungerer i dagligdagen.

Jeg vil sige, at det har været meget væsentligt for regeringen, at vi sikrede os, at vi lavede en model, som var en god model, også når efterti-

den skulle vurdere, hvorledes vi havde handlet politisk i en situation, hvor der var krise internationalt. Og jeg synes, det er værd at understrege her under tredjebehandlingen, at jeg synes, det er en utrolig god model, vi er nået frem til i Danmark. Vi er jo det første land, der har valgt en model, hvor det er den finansielle sektor selv, der går forrest og betaler de første regninger, der måtte komme – regninger, der kan beløbe sig op til 35 mia. kr. – før der overhovedet måtte være en diskussion af, om skatteyderne skulle betale og dermed lide tab.

I og med at vi har lavet ordningen på den måde, vi har, og været med til at understøtte den finansielle stabilitet, er det også vores klare udgangspunkt og forventning – og hvad vi selvfølgelig håber på – at det her betyder, at der hverken for den finansielle sektor eller for skatteyderne vil ske de store tab.

Ordningen er jo bygget sådan op, at den er inspireret af en almindelig forsikringsordning. Man kan sige, at de finansielle aktører i Danmark har behov for at købe sig til stabilitet, og derfor er der dels en selvrisiko på 10 mia. kr., som den finansielle sektor lægger som det første, dels en garantiprovision, altså en forsikringspræmie, som bliver indbetalt. Og den garantiprovision på 7,5 mia. kr. er så penge, som staten kan beholde, såfremt der ikke bliver behov for at trække på kontoen.

Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at det er en god, sund og mere markedsorienteret model end den, vi har set i de andre lande, hvor det er skatteyderne, der har betalt. Og det er også en ordening, hvor den finansielle sektor bærer en meget væsentlig del af byrden. Til sammenligning vil jeg gerne sige, at den finansielle sektor i Danmark faktisk går ind og garanterer, hvad der svarer til 2 pct. af Danmarks BNP, og det skal altså ses i forhold til, at den meget store retningspakke, der er lavet i USA, rent faktisk var en retningspakke, der udgjorde 4 pct. af USA's BNP. Så det er en meget stor andel, som den finansielle sektor selv går ind og dækker.

Jeg synes også, det er vigtigt at få understreget, at det er en kollektiv ordening. Det har været afgørende for regeringen, at når man spænder sådan et sikkerhedsnet ud, må alle være med til at bidrage, og det vil sige, at de, der tager del i alle goderne, også skal være med til at påtage sig forpligtelserne. Derfor er ordningen skruet sådan sammen, at man ikke kan melde sig ud af den, når man først er inde. Så fanger bordet, og så må man betale, hvad det koster.

Kl. 10:52

Jeg vil også meget gerne takke Folketinget for i går eftermiddags, da det gik rigtig hurtigt. Vi blev nødsaget til at komme med et ændringsforslag, der faktisk havde et substansielt materiel indhold, nemlig at lave et midlertidigt forbud mod det, der i finans kredse kaldes short selling. Årsagen til det var en mistanke om, at det bl.a. var et instrument, der blev brugt til at spekulere mod danske aktier. Derfor fandt vi det hensigtsmæssigt, når Folketinget alligevel behandlede et forslag, der vedrørte finansiell stabilitet, at få dette forslag, der er med til at lukke et hul, som opstår, når markedet er ustabil, stillet, så man ikke kan spekulere i, at aktiemarkedet lige nu opfører sig meget hysterisk.

Jeg vil også gerne kvittere over for sektoren for, at den finansielle sektor har været meget konstruktiv i at nå frem til nogle løsninger, så det har været muligt for os at agere meget hurtigt. Vi er jo et af de første lande i verden, der er kommet med en retningspakke, og det synes jeg er værd at kvittere for.

Jeg vil også gerne sige afslutningsvis helt generelt til Folketinget, at det selvfølgelig også har været afgørende for mig at få understreget, at det er klart, at det har været en meget forhastet proces ...

Kl. 10:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

(Formanden ringer med klokken). Jeg skal bede om ro i salen. Der er stadig væk forhandlinger i gang. Værsgo.

Kl. 10:54

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Det har været en proces, der har været præget af, at tingene har skullet gå forholdsvis hurtigt, og jeg skal bestemt også beklage, at der har været offentlig polemik om, hvad der så skulle være arbejdsgangene i det her. Men jeg vil gerne takke Folketingets Præsidium også for at have udvist meget stor fleksibilitet med hensyn til at få planlagt det her forløb.

Ordførerne her under tredjebehandlingen vil jeg også meget gerne takke, og jeg vil sige tak til hr. Jacob Jensen for de understregninger, hr. Jacob Jensen kom med på Venstres vegne, af, at det her jo har et primært formål, nemlig at skabe stabilitet.

Jeg vil også sige tusind tak til hr. Morten Bødskov for Socialdemokratiets bemærkninger, herunder ikke mindst understregningen af det mere fremadrettede, der ligger i den politiske af-

tale. Jeg kan kvittere over for hr. Morten Bødskov og sige, at vi deler Socialdemokratiets opfattelse af, at der i en situation, hvor der er finansiel uro, også er grund til at foretage en revurdering af den økonomiske situation, og det er regeringen i færd med.

Jeg vil også gerne kvittere for de bemærkninger, som hr. Kristian Thulesen Dahl kom med. Jeg vil sige, at det jo også fremgår af både betænkningen og tillægsbetænkningen, at der er særlige områder, som jeg ved har Dansk Folkeparti også fremadrettede interesse.

For så vidt angår det, at ordningen som følge af EU-lovgivningen medfører, at vi bliver nødt til at åbne op for, at der kan komme nye pengeinstitutter ind og etablere sig, er jeg enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at vi naturligvis skal følge det meget tæt, herunder også, hvorledes den forretningsplan, der skal fremlægges, bliver udformet, så vi har en sikkerhed for, at man ikke spekulerer i en dansk statsgaranti. Og jeg vil sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg gerne vil forsikre, at Realkreditrådet naturligvis vil blive inddraget. Jeg kan sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at vi har modtaget et brev fra Realkreditrådet, hvor man understreger, at man bakker op om lovgivningen, som den nu er blevet. Men jeg ser meget frem til samarbejdet og vil gerne takke for en meget, meget konstruktiv proces, som vi har været igennem.

Over for hr. Jesper Petersen vil jeg også gerne kvittere for SF's positive tilgang til det her. SF er ikke med i forligskredsen, men SF har alligevel påtaget sig et medansvar for lovgivningen, og det vil jeg meget gerne takke SF for.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

(*Formanden ringer med klokken*). Nu skal der altså være ro i salen, tak.

Kl. 10:56

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne sige til SF, at jeg tror, at jeg på vegne af alle aftalepartierne kan sige, at hvad angår nogle af de ting, jeg kan høre optager SF i det videre forløb, nemlig en styrkelse af Finanstilsynet, og at også Realkreditrådet bliver involveret, hvilket hr. Kristian Thulesen Dahl jo har fremhævet både under anden og tredje behandling, er det noget, der kommer til at indgå i det videre forløb.

Hr. Morten Helveg Petersen vil jeg gerne takke for de bemærkninger, der er faldet fra Det Radikale Venstres side, og jeg vil sige til hr. Morten

Helveg Petersen, at regeringen fuldt ud deler Det Radikale Venstres analyse af, at i en situation, hvor der er finansiel ustabilitet, er det helt og aldeles afgørende, at den underliggende økonomiske politik er sund, særdeles sund, og at man ikke forfalder til at begynde at føre en uansvarlig overforbrugspolitik. For så ville man kopiere USA, og man kan se, hvor slemt det er gået i USA, og hvad der ville ske, hvis man havde ført den kurs. Så det er regeringen meget enig i.

Hr. Frank Aaen og jeg havde jo også visse debatter i nat, og jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at regeringen ikke deler Enhedslistens opfattelse af tingene. Jeg synes, at noget af det, der er meget tankevækkende, er, at hr. Frank Aaen har den opfattelse, at man kan anlægge sådan en alt andet lige-betragtning, altså at hvis regeringen ikke havde foretaget sig noget, hvis Folketingets partier ikke havde udvist handlekraft, nå, men så havde situationen sikkert været den samme. Det ved hr. Frank Aaen jo udmærket godt ikke er tilfældet.

Hvis jeg som ansvarlig ressortminister havde sagt, at regeringen ikke havde tænkt sig at foretage sig noget, og at vi bare havde tænkt os at sidde med korslagte arme, så tror jeg, at hr. Frank Aaen ville have været den største kritiker og ville have sagt: Hvorfor fremlægger regeringen ikke en plan? Hvorfor sker der ikke noget? Så jeg synes, at det i lige lovlig høj grad er udtryk for simpelt politisk drilleri at komme og sige, at det er ligegyldigt, om der kommer en pakke eller ej. Der er ingen tvivl om, at aktiemarkederne på verdensplan lige nu er udsat for hysteri og selvfølgelig også til en vis grad for markedstilpasning.

Til gengæld må jeg sige til hr. Frank Aaen, at det er min klare opfattelse – og den deler mange partier i Folketinget – at det er helt afgørende, hvis vi skal sikre den sunde danske banksektor, at der bliver taget de nødvendige initiativer nu. Og jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg også er meget uenig i hr. Frank Aaens politiske afbalancering af og tilgang til hele diskussionen om, hvad man med den her pakke skal gå ind og understøtte. Jeg kan forstå, at hr. Frank Aaen har den opfattelse, at hvis man har en opsparing på 100.000 kr., er det fint, at staten går ind og garanterer, men hvis man har vundet i lotto og har en opsparing på 5 mio. kr., så skal staten ikke gå ind og garantere. Det er en mærkelig opfattelse, hr. Frank Aaen har af det at vælge at sætte sine penge i banken, som man må sige alt andet lige ikke er en særlig fornuftig måde at investere sine

penge på, hvis man vil have et hurtigt afkast – for så skulle man sådan set sætte sine penge i andre typer investeringsobjekter. Hr. Frank Aaen har den opfattelse, at hvis man sætter tilstrækkelig store beløb ind på en bankkonto, må det være med henblik på at spekulere. Det er simpelt hen den omvendte verden, vil jeg sige til hr. Frank Aaen. Og jeg stiller mig altså til enhver tid meget, meget uforstående over for, at Enhedslisten nu bliver bannerfører for, at landets kommuner, landets kirker, landets erhvervsvirksomheder ikke skal have nogen garanti, fordi de har store pengebeløb stående på bankkonti. Det er en meget, meget mærkelig måde at debattere på, men det er ikke en debat, som jeg tror jeg på noget som helst tidspunkt bliver enig med hr. Frank Aaen i.

Endelig vil jeg sige til fru Annita á Friðriksmörk, at jeg selvfølgelig klart anerkender, at denne sag også har været behandlet med meget stor seriøsitet på Færøerne – det ved jeg – og jeg vil sige, at vi jo, så snart der var en politisk aftale, sendte en tilkendegivelse til såvel Grønland som Færøerne om, at såvel grønlandske som færøske banker var omfattet af ordningen. Jeg vil sige, at jeg også havde en samtale i går med den færøske lagmand for at forsikre om, at den her ordning naturligvis også vedrører Færøerne, og jeg vil selvfølgelig gøre mit yderste for, at der fortsat også er et meget tæt samarbejde og en meget tæt kontakt i hele rigsfællesskabet.

Med disse ord vil jeg meget gerne takke for et flot stykke arbejde af Folketinget, af de folketingsmedlemmer, der har været involveret i det, og jeg vil gerne kvittere ved at sige, at vi vil gøre vores yderste for at bevare den konstruktive ånd i den fremtidige proces, som forligspartierne har aftalt.

Kl. 11:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er der en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:01

Frank Aaen (EL):

Jeg er ked af, at ministeren åbenbart ikke har hørt, hvad vi har sagt, og heller ikke har læst vores betænkningens bidrag, for vi har sagt, at alle almindelige, fornuftige formål, herunder kommuner, der har penge stående i en bank, vil vi gerne være med til at hjælpe. Men det, vi har sagt nej til hele vejen igennem, er, at spekulanter, der har placeret milliardbeløb i danske banker, vil vi ikke være med til at redde med skatteyderpenge. Det er det enkle, vi har sagt hele tiden, og det

kunne regeringen bare have lyttet til, nemlig at vi må afskære de der spekulanter, som med milliardbeløb har rendt efter at få en stor profit. Det er sådan set det enkle.

Så vil jeg gerne bede ministeren bekræfte, at der er ingen, der ved, hvad det, som Folketinget vedtager om lidt, vil komme til at koste. Vi har spurgt til det i flere omgange. Hvad kan det her koste skatteyderne? Vi ved, at det er 3.000 mia. kr., der får garanti. Vi ved, at 1.400 mia. kr. af dem er penge, der kommer fra udlandet. De har nu fået en ubegrænset garanti. Men regeringen nægter at skønne, hvor meget den garanti kan løbe op i, og jeg synes, at det er en skandale, at man beder os om at vedtage en lov, hvor vi ikke ved, hvor meget den kommer til at koste. Det synes jeg virkelig er en skandale.

Så vil jeg sige en ting mere. I andre lande forsøger man at sikre, at hvis der skulle komme et overskud ud af det her, får staten og skatteyderne andel af overskuddet, nemlig ved at sige, at de vil have aktier eller have pant i de institutioner, der reddes. Hvorfor afviser regeringen, at de skal stille pant, når vi giver støtte, så vi får pengene igen, hvis der er nogle penge?

Kl. 11:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:02

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Man må sige, at hr. Frank Aaen virkelig er ude i en gang rygsvømning. Efter at være blevet ført igennem en lang række spørgsmål i går begynder hr. Frank Aaen nu at trække i land. Men realiteten er, at hr. Frank Aaen gentagne gange her fra talerstolen har stået og sagt, at de, der havde store beløb indestående på konti i bankerne, måtte være spekulanter. Der må man altså sige, at langt de fleste af dem, der har rigtig mange penge stående, er kommuner, kirker, erhvervsvirksomheder, som har behov for at bruge pengene til at drive en sund og god virksomhed og til at betale lønninger. Det er altså besynderligt, at hr. Frank Aaen bliver ved med at tale om spekulanter. De fleste spekulanter tror jeg overhovedet ikke vil kunne kaldes spekulanter, hvis det, de kan få ud af en kæmpe sum penge, er at sætte dem ind til en lav indlånsrente.

Så vil jeg sige til hr. Frank Aaen: Vi har svaret efter vores bedste overbevisning så godt og grundigt, som vi kunne, på spørgsmålet om, hvad det her lovforslag betyder. Hensigten med lovforslaget er jo netop at undgå tab, og jeg me-

ner faktisk, at den ordning, som forligskredsen er blevet enig om, hvor vi tager os ganske godt betalt, er en utrolig god ordning.

Så vil jeg afslutningsvis sige til hr. Frank Aaen: Det kan godt være, at hr. Frank Aaen synes, det er sjovt at tage pant i bankdirektørers biler og stole og skriveborde og få dem til at stå herinde på Christiansborg eller i statens lokaler. Jeg har den opfattelse, at cool cash ved man, hvad er, og det går vi efter, og i forligskredsen har vi sagt, at det er det, vi helst vil have. Men ordningen er jo rent faktisk skruet sådan sammen – hvis hr. Frank Aaen studerede forslaget, ville han kunne se det – at der er mulighed for lægge aktier ind, hvis man ikke har cool cash.

Kl. 11:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:04

Frank Aaen (EL):

Ministeren kan snakke uden om, alt det, ministeren vil. Vi har hele vejen igennem sagt, at almindelige mennesker, og det gælder selvfølgelig også kommuner, der måtte komme i klemme på grund af krisen, er vi indstillet på at hjælpe. Der, hvor vi har sat strengen, og hvor jeg ikke kan forstå, at regeringen ikke også vil sætte strengen, er, når det er udenlandske investorer, der måske har placeret 2 mia. kr. i en dansk institution for at tjene en højere rente, og der siger vi: Niks biks, det betaler skatteyderne ikke.

Nu ved jeg ikke, hvor ministeren har fra – og det skal jeg også lade være med at begive mig ud i – at jeg skulle have foreslået, at man skulle have pant i en kontorstol. Hvad er det for noget sludder at begynde at diske op med her under tredjebehandlingen af det lovforslag, der måske er den største økonomiske risiko, Danmark har taget i mange år, måske nogen sinde. Hvad er det for noget pjank? Vi har sagt, at hvis et pengeinstitut får udløst penge via statens garanti, skal staten samtidig have pant i det. Hvis det så senere viser sig, at der kommer penge i det pågældende pengeinstitut, så skal vi have pengene igen i stedet for at have foræret dem væk. Det er da et såre enkelt forslag.

Kl. 11:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 11:06

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg må sige til hr. Frank Aaen, at det virker, som om hr. Frank Aaen slet ikke har forstået, hvor-

dan lovforslaget fungerer. Lovforslaget er jo netop bygget sådan op, at såfremt lovforslaget faktisk har den hensigt, som er formålet, nemlig at skabe finansiel stabilitet, betyder det, at staten får en indtægt i form af en forsikringspræmie – endda en betydelig en af slagsen. Så jeg har meget, meget svært ved at forstå, hvad det er, hr. Frank Aaen kommer efter.

Så må jeg sige til hr. Frank Aaen, at jeg simpelt hen synes, det er utroligt. Nu har vi hørt hr. Frank Aaen, både under første, anden og tredje behandling tale om disse spekulanter, og jeg har simpelt hen svært ved at forstå, at spekulanter, som vel ud fra en definition af spekulanter, er folk, der løber enorme risici for at få hurtige, store gevinster, skulle placere deres penge i det, der giver den laveste indtjening over det længste forløb. Det hænger simpelt hen ikke sammen, og det viser jo blot, at det, der – tror jeg – er hr. Frank Aaens ærinde, er at finde på den ene eller anden mere mystiske undskyldning for ikke at stemme for et lovforslag, som resten af Folketinget bakker op om. Det er Enhedslistens eget valg, men jeg vil gerne takke resten af Folketinget for at have udvist ansvarlighed og rettidig omhu. Jeg er overbevist om, at det her lovforslag vil medvirke til at få skabt ro i den danske finansielle sektor.

Kl. 11:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til økonomi og erhvervsministeren.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 11:07

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og afstemningen begynder.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 117 (V, S, DF, SF, KF, RV, IA, TF og SP), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 1 (LA) (ved en fejl).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 11:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den
21. oktober 2008, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået
i salen, og skal i øvrigt henviser til den omdelte
ugeplan.

Mødet er hævet (Kl. 11.08).